

2016 YILI İHRACAT RAKAMLARI ÖZET DEĞERLENDİRME

SHEDU DANIŞMANLIK & DIŞ TİCARET
Ocak 2017, İSTANBUL

2016 Yılı İhracat Rakamları Özet Değerlendirme

TİM tarafından açıklanan yıllık geçici ihracat verilerine göre Türkiye'nin 2016 yılı ihracatı geçen yıla göre %1,2 düşüşle 142,1 Milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı ihracatında ilk 20 sırada yer alan ülkeler Tablo 1'de yer almaktadır.

Almanya geleneksel 'en büyük ihraç pazarı olma' konumunu sürdürürken, daralan iç talep ve ülkedeki iç karışıklıklar nedeni ile ihracatın son iki yıldır sürekli azaldığı Irak, Birleşik Krallık ve İtalya'nın ardına gerileyerek 4. sıraya inmiştir.

Tablo1- 2016 Yılı İhracat ilk 20 Ülke

ULKE	2015	2016
ALMANYA	\$13.144.474	\$13.780.369
BİRLEŞİK KRALLIK	\$9.232.807	\$8.463.763
İTALYA	\$6.689.038	\$7.418.802
İRAK	\$8.319.491	\$7.211.293
BİRLEŞİK DEVLETLER	\$6.244.286	\$6.517.792
FRANSA	\$5.795.057	\$6.004.567
İSPANYA	\$4.742.107	\$4.989.047
İRAN (İSLAM CUM.)	\$3.685.767	\$3.690.315
HOLLANDA	\$3.104.499	\$3.585.579
SUUDİ ARABİSTAN	\$3.458.817	\$3.179.226
BAE	\$3.145.072	\$2.990.219
İSRAİL	\$2.683.199	\$2.952.468
MISIR	\$3.158.433	\$2.738.484
ROMANYA	\$2.821.408	\$2.679.729
POLONYA	\$2.333.425	\$2.672.108
BELÇİKA	\$2.519.659	\$2.494.290
BULGARİSTAN	\$1.646.839	\$2.350.776
ÇHC	\$2.380.087	\$2.335.899
RUSYA FEDERASYONU	\$3.680.917	\$1.797.108
CEZAYİR	\$1.823.517	\$1.735.408

2016 yılı ihracatının sektörel dağılımı Tablo 2’de verilmektedir. 2016 yılında en çok ihracat gerçekleştirilen sektör 23,9 Milyar Dolar ile otomotiv endüstrisi olurken, otomotiv sektörünü 17 Milyar Dolar ile Hazır giyim ve konfeksiyon, 13,9 Milyar Dolar ile kimyevi maddeler ve mamulleri, 10 Milyar Dolar ile elektrik ve elektronik ve 7,9 Milyar Dolar ile çelik izlemiştir.

2016 yılında ihracatın en çok arttığı sektör yaklaşık %13 büyümeye ile yine otomotiv olmuştur. 2016 yılında ihracatta pozitif büyümeye kaydedilen diğer sektörler tütün, hububat/bakliyat, su ürünleri ve hayvansal mamuller, savunma ve havacılık sanayi ürünleri, meyve/sebze mamulleri ile zeytin ve zeytinyağı olmuştur. 2016 yılında ihracat artışı gerçekleşen sayılı sektörün ekseriyetle tarım ve hayvancılık ürünlerinden oluşması ve sanayi ürünlerinde genel olarak düşüş yaşanması dikkat çekicidir.

2016 yılında ihracatta ne büyük düşüşün yaşandığı sektörler ise fındık ve mamulleri, kimyevi maddeler ve mamulleri, çelik, mücevher ve deri/deri mamulleri olmuştur.

Tablo2- 2016 Yılı İhracatı Sektörel Dağılım

SEKTÖR	2015	2016	Pay %	DEĞ.%
Otomotiv Endüstrisi	\$21.151.914	\$23.889.626	18,1%	12,94%
Hazır giyim ve Konfeksiyon	\$16.954.868	\$16.965.859	12,9%	0,06%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	\$15.398.176	\$13.936.294	10,6%	-9,49%
Elektrik Elektronik ve Hizmet	\$10.471.936	\$9.987.737	7,6%	-4,62%
Çelik	\$9.879.863	\$9.089.330	6,9%	-8,00%
Tekstil ve Hammaddeleri	\$7.947.283	\$7.871.654	6,0%	-0,95%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar	\$6.126.984	\$6.364.111	4,8%	3,87%
Demir ve Demir Dışı Metaller	\$6.230.279	\$5.948.966	4,5%	-4,52%
Makine ve Aksamları	\$5.523.065	\$5.303.014	4,0%	-3,98%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	\$4.074.816	\$4.102.999	3,1%	0,69%
Madencilik Ürünleri	\$3.895.211	\$3.786.687	2,9%	-2,79%
İklimlendirme Sanayii	\$3.646.091	\$3.509.231	2,7%	-3,75%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	\$2.755.020	\$2.654.696	2,0%	-3,64%
Mücevher	\$2.644.477	\$2.448.674	1,9%	-7,40%
Fındık ve Mamulleri	\$2.825.818	\$1.988.346	1,5%	-29,64%
Yaş Meyve ve Sebze	\$2.085.569	\$1.979.079	1,5%	-5,11%
Halı	\$2.015.355	\$1.920.303	1,5%	-4,72%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	\$1.812.581	\$1.891.072	1,4%	4,33%
Savunma ve Havacılık Sanayii	\$1.654.088	\$1.677.513	1,3%	1,42%
Deri ve Deri Mamulleri	\$1.473.231	\$1.388.615	1,1%	-5,74%
Meyve Sebze Mamulleri	\$1.317.684	\$1.322.332	1,0%	0,35%
Kuru Meyve ve Mamulleri	\$1.340.730	\$1.298.657	1,0%	-3,14%
Tütün	\$918.254	\$1.010.330	0,8%	10,03%

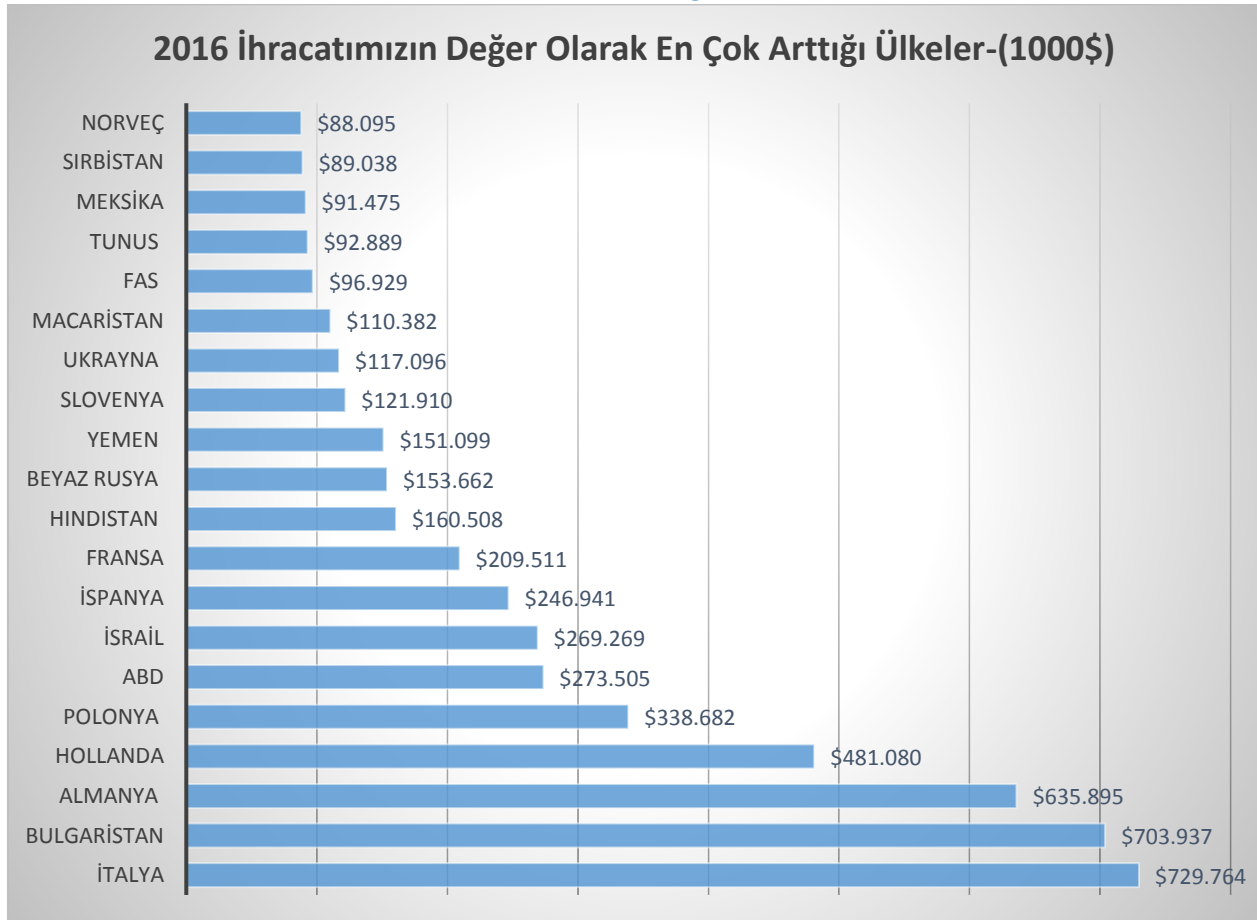
Gemi ve Yat	\$1.029.857	\$972.177	0,7%	-5,60%
Zeytin ve Zeytinyağı	\$189.483	\$190.885	0,1%	0,74%
Diğer Sanayi Ürünleri	\$101.296	\$96.637	0,1%	-4,60%
Süs Bitkileri ve Mam.	\$77.621	\$81.357	0,1%	4,81%

İhracatın Arttığı Ülkeler

TİM tarafından açıklanan 2016 yılı 12 aylık ihracat rakamlarına göre geçen yıla göre Türkiye'nin ihracatının değer olarak en çok artış gösterdiği 20 ülke Grafik 1'de sunulmaktadır. İhracatın en çok arttığı ilk 5 ülke olan İtalya, Bulgaristan, Almanya, Hollanda ve Polonya'nın AB üyesi olması dikkat çekicidir.

Yine 2016 yılında Türkiye'nin ihracatının en çok arttığı ilk 20 ülke içerisinde AB üyesi ve diğer Avrupa ülkelerinin ağırlığı dikkat çekmektedir. İlk 20 içerisinde yer alan ülkeler arasında Avrupa ülkeleri dışında kalanlar ABD, İsrail, Hindistan, Yemen, Fas, Tunus ve Meksika'dır.

Grafik 1- 2016 Yılı İhracat Artışı İlk 20 Ülke-Değer

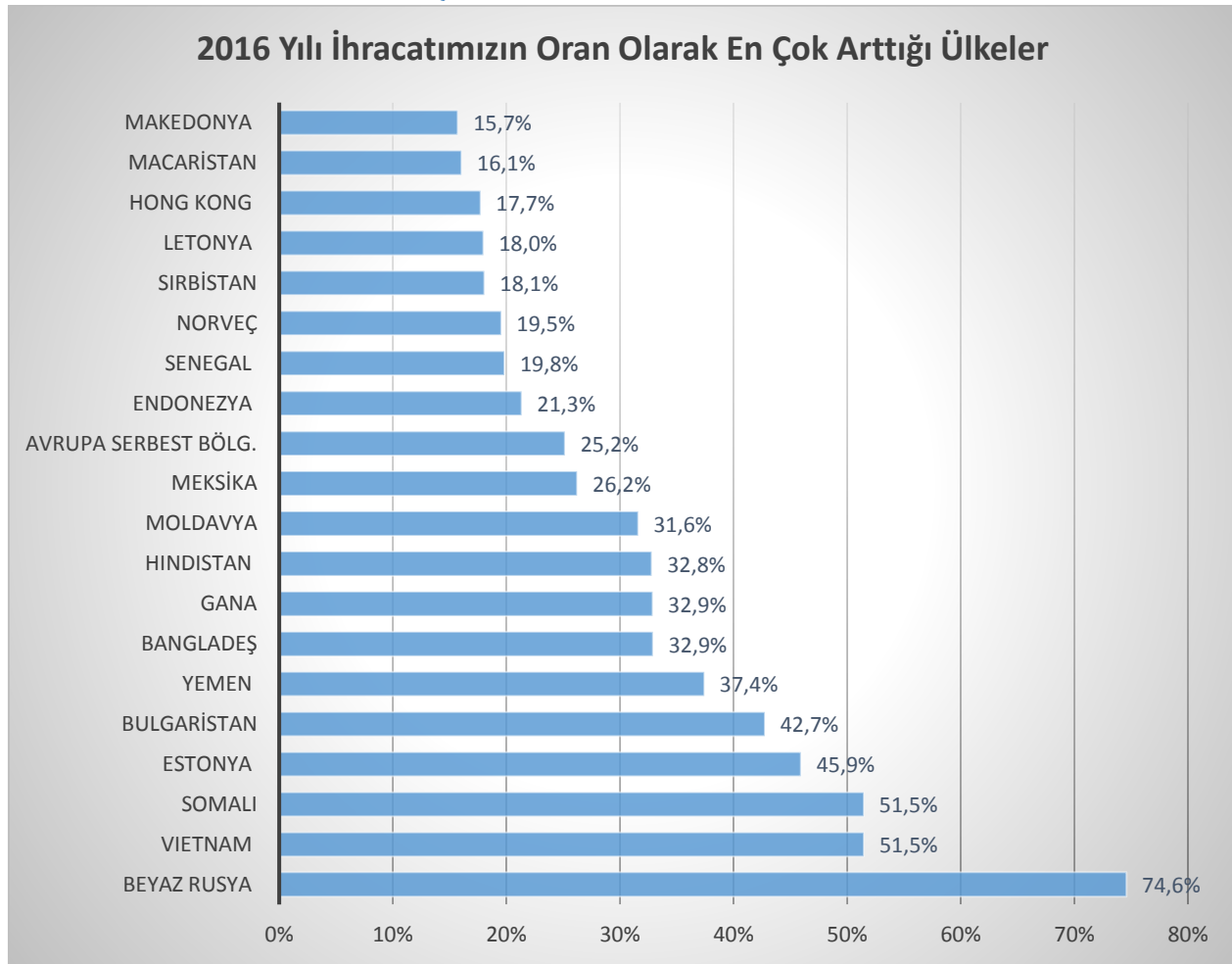

TİM Verileri-www.tim.org.tr

Grafik 2’de bu defa Türkiye’nin 2016 yılı ihracatının oran olarak en çok arttığı ilk 20 ülke yer almaktadır.¹ Türkiye’nin 2016 yılı ihracatının oran olarak en çok arttığı ülke Beyaz Rusya olurken, Beyaz Rusya’yı sırasıyla Vietnam, Somali, Estonya ve Bulgaristan takip etmektedir.

Listede Doğu Avrupa ve Baltık ülkelerinin yanı sıra Asya/Uzakdoğu ülkelerinin yoğunluğu dikkat çekmektedir. İhracatın kayda değer oranda attığı Afrika ülkelerinin ise Somali, Yemen, Gana ve Senegal olduğu görülmektedir.

Grafik 2- 2016 Yılı İhracat Artışı İlk 20 Ülke-Oran

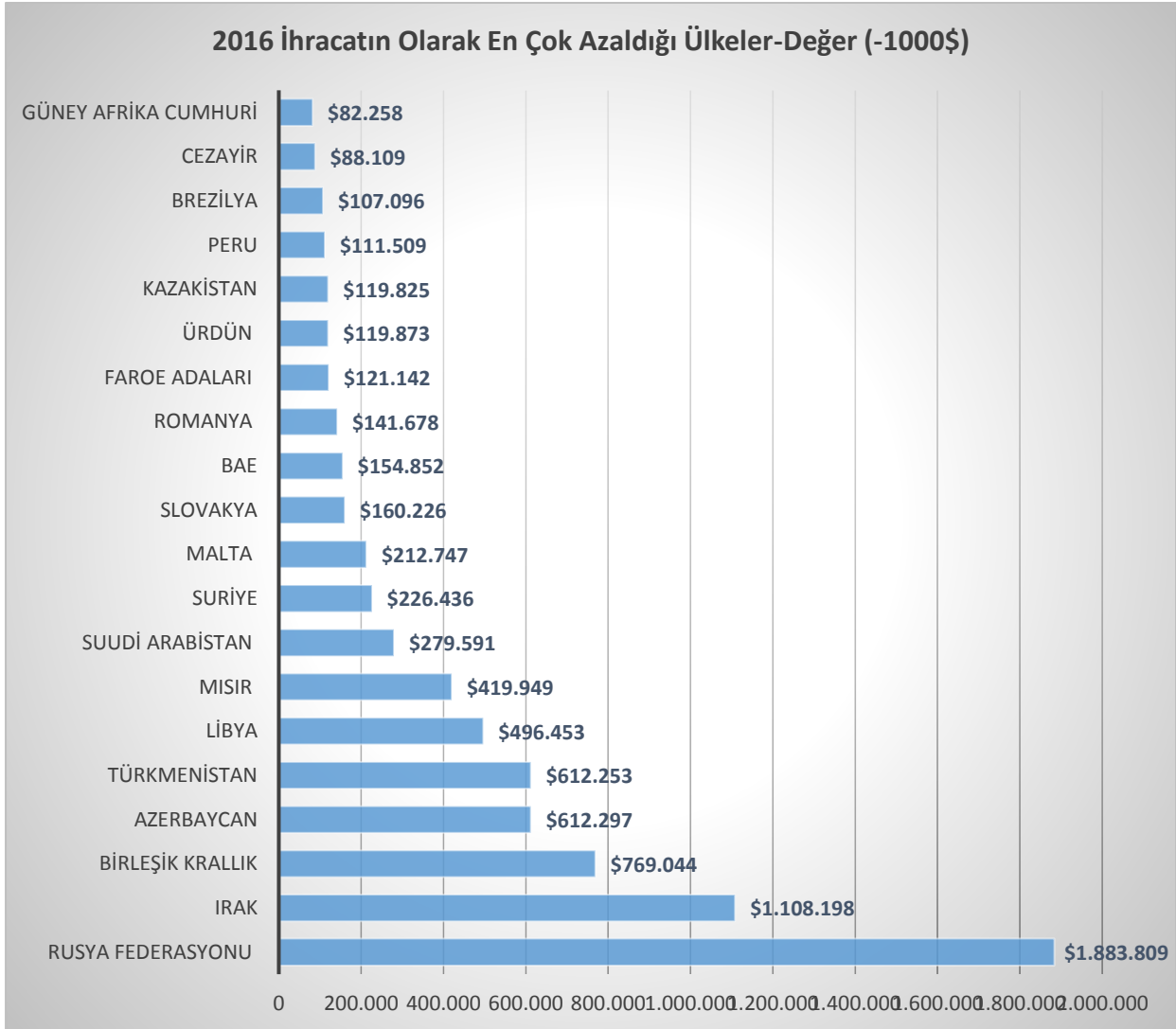
¹ İhracatın oran olarak arttığı ilk 20 ülke belirlenirken 100 Milyon Doların altında ihracatımızın olduğu ülkeler değerlendirme dışında tutulmuştur.

İhracatın Azaldığı Ülkeler

2016 yılında Türkiye'nin ihracatının en çok düştüğü ülke bir önceki yıla göre yaklaşık 1,9 Milyar Dolar düzeyinde düşüş yaşanan Rusya Federasyonu olmuştur. Rusya Federasyonu'nu takiben ihracatın en çok düştüğü ülkeler Irak, Birleşik Krallık, Azerbaycan ve Türkmenistan olmuştur.

İhracatın en çok azaldığı ülkelerin incelenmesinden özellikle geleneksel ihraç pazarları arasında yer alan Rusya Federasyonu, Irak, Birleşik Krallık ve Türki Cumhuriyetler'deki daralış kayda değerdir. Yine, Tunus ve Fas ihracatın en çok arttığı ülkeler arasında yer alırken Cezayir, Mısır ve Libya gibi görece büyük ekonomilere yönelik ihracatın ciddi miktarda düşüş göstermesi dikkat çeken bir diğer husustur.

Grafik 3- 2016 İhracat Düşüş İlk 20 Ülke-Değer

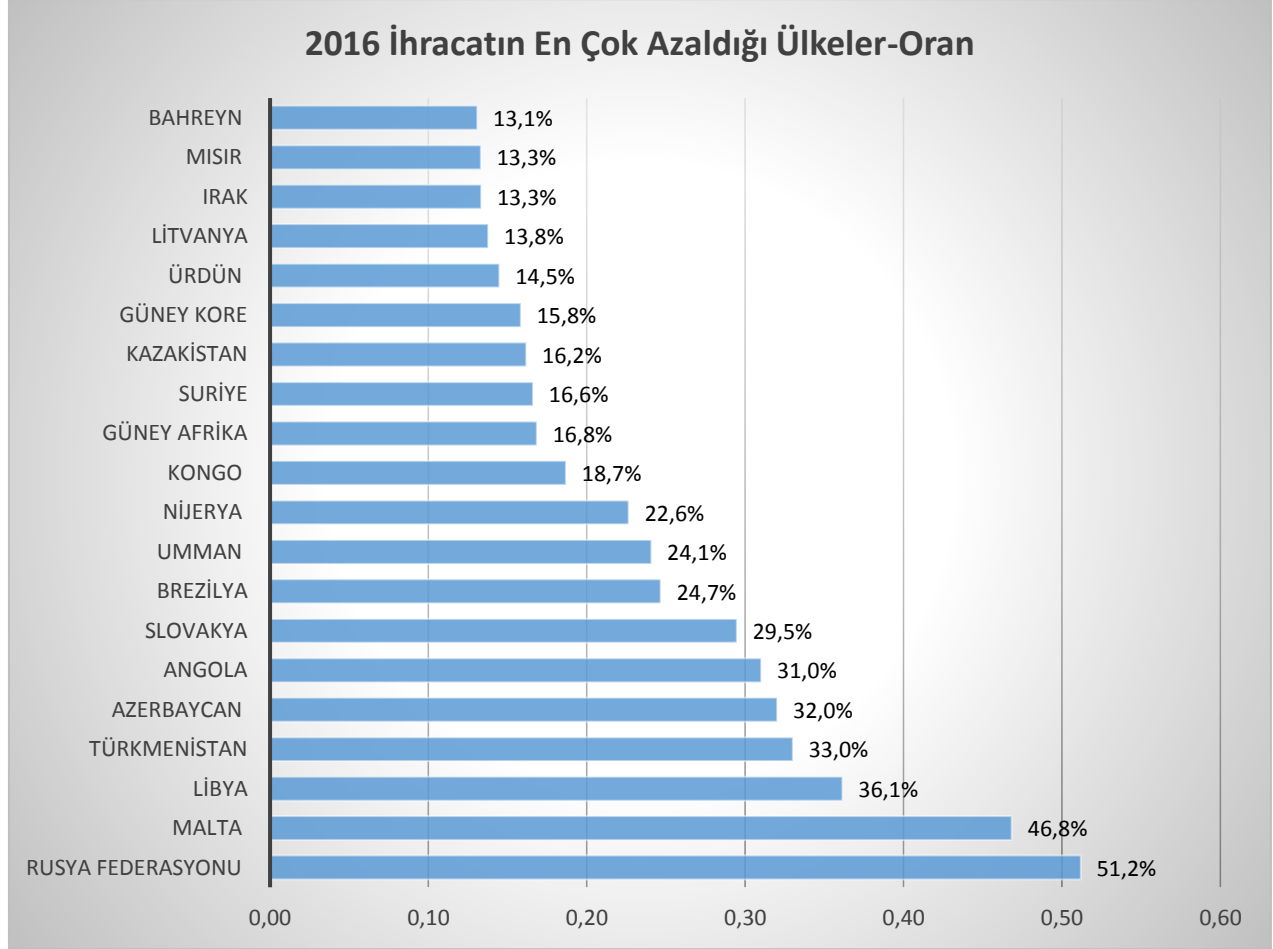

TİM Verileri-www.tim.org.tr

2016 yılında Türkiye'nin ihracatının oran olarak en çok düştüğü ülkeler Grafik 4'te yer almaktadır.² Rusya Federasyonu bir önceki seneye kıyasla % 51'lik düşüşle yine ilk sırada yer alırken, ihracatın oransal olarak en çok düştüğü diğer ülkeler Malta, Libya, Türkmenistan ve Azerbaycan olmuştur.

İhracatın oran olarak en çok düştüğü ülkeler listesinde dikkat çeken bir husus Angola, Kongo, Nijerya ve Güney Afrika Cumhuriyeti gibi görece büyük Afrika pazarlarında yaşanan düşüştür.

Grafik 4-2016 İhracat Düşüş İlk 20 Ülke-Oran

TİM Verileri-www.tim.org.tr

² İhracatın oran olarak en çok azaldığı ülkeler belirlenirken yıllık 100 Milyon Doların altında ihracatımız olan ülkeler değerlendirmeye alınmamıştır.